

GAZETA POPORULUI

Foaie politică-culturală

Intemeietori: Dr. N. Bălan, Dr. I. Broșu, și Dr. Silviu Dragomir.

Abonamentul:	Adresa noastră e:	Inserțiuni și anunțuri se primesc la
Pe un an 20 Cor.	„GAZETA POPORULUI”	Administrația gazetei.
Pe o jumătate de an 10 Cor.	Sibiiu, Strada Urezului Nr. 41.	Un șir cu litere mărunte întâi-oară 1 cor.
Pe 3 luni 6 Cor.	Apare în fiecare Duminică.	a doua și a treia-oară 80 fileri.
Abonamentele să se trimită la adresa: „GAZETA POPORULUI”, Sibiiu.		

Portul nostru românesc.

Ați văzut cât de frumos împodobită s'a înfățișat Regina în portul nostru național? Și cât de bine o prindea! Par'că era o crăiasă din povești.

A venit la noi așa, ca să ne arate cât de mult iubește portul nostru românesc și ca să ne dea pildă cum să-i iubim și noi, purtându-l cu cinste și fală. Rău au făcut toți aceia și acelea cari ș'au părăsit portul moștenit din moși-strămoși, înlocuindu-l cu altul împrumutat dela străini ori chiar cu niște zdrențe urâte cumpărate pe bani scumpi din prăvăliile jidanilor. Pe unii ea aceștia stai să nu-i mai cunoști că sunt români așa de mult și-au schimbat înfățișarea. Acum e timpul să se întoarcă din nou la vechiul lor port românesc, pentru că astăzi cu bucurie trebuie să arătăm și prin hainele de pe noi că suntem români, atât de mult a crescut cinstea neamului nostru înaintea lumii întregi.

Portul nostru e neasemănat mai frumos decât portul neamurilor cu cari locuim împreună și e mai ieftin decât hainele cumpărate din prăvălii. E mai ieftin, pentru că-i mai trainic și pentru că-i lucrat în casă, nu-i cumpărat cu bani munciți din greu ca să îmbogățim punga străinului. Rău gospodar e acela care câștigul cules din sudoarea feții sale îl pradă la oraș pe lucruri ce se pot pregăti în casa-sa. Și e risipitoare femeia aceia care așteaptă să-i vină de-a gata giulgiurile de pânză, plătită de te ustură, în loc ca să-și îmbrace prin iscusința și hărnicia mânilor sale familia întreagă. Cele obicinuite să trăiască așa, au pățit-o rău în timpul războiului; neavând de unde să-și cumpere poadoabe străine, au rămas cu o cămașă și de rugă și de fugă, potrivindu-li-se vorba ceia: ce-i în ladă e și pe ele. Acum așteaptă să sosească giulgiu din țări străine, c'apoi n'ai să mai vezi o lețcaie în punga lor. Așa-i omul fără socoteală, își face năcaz de unde nu are și în loc să dea înainte, merge tot ca racul.

Toate acestea le știu bine sătenii noștri și-i sosit timpul să tragă învățăminte din ele.

Eu vreau să le arăt acum șt foloasele ce izvoresc pentru suflet din pregătirea portului național în gospodăria

căsii. Folose pentru suflet — auzi vorbă! Ce-o mai fi și aceasta? Dar așa este: portul românesc, lucrat în casă, aduce mari foloase și pentru sufletul oamenilor harnici. Pentru deslușirea acestui lucru voi întrebuița o pildă.

Gândiți-vă la o fetiță în cei mai frumoși ani ai tinereții și pe care măică-sa a învățat-o cum să pună pânza, cum se coase o cămașă și cum trebuie împodobită o ie. Câtă luare aminte și mai ales câtă răbdare îi trebuie până ce-a întins urzeala, până ce-a așezat cu suveica fir după fir în bățătură, și până-ce a împuns cu acul în sus și-n jos ea să poartă-o bine pe doabele înșirate pe ie! Spuneți-mi acum, de ce va avea mai mare trebuință acea fetiță pe când va ajunge soție și mamă, ca tocmai de răbdare? Iată deci, cum prin lucrul ei i s'a întărit în suflet o însușire, s'a deprins la o vârtute, care-i va fi de mare folos în toată viața! Vecină-sa, care n'a fost învățată la acel lucru migalos, nu va avea nici sufletul așa de întărit, ca să înfrunte cu răbdare greutățile vieții.

Mai ascultați încă o pildă. Gândiți-vă la două mame, cari amândouă au de îmbrăcat o familie numeroasă. Una dintre ele, înțeleaptă și harnică, când sosește vremea aratului de primăvară, roagă pe bărbatul său să-i osebească un petec de pământ, pe care-l samănă cu cânepă. Dumnezeu trimite la bună-vreme ploaie și soare, cânepa crește mare, încât când e la cules, stă să nu se vadă dintrânsa harnica femeie care strânge fir după fir, leagă snopi și-i duce acasă, ca să-i pună la uscat, pe urmă la topit. Într'o zi cu soare sună toată vecinătatea de zgomotul melițelor de sub limbile cărora iese fuior după fuior, ca să fie peptănate neted ca părul unei cucoane. La lucru trecea pe ulițele satului harnica mamă cu furca în brâu, iar în sările lungi de iarnă nu-i cădea caierul din mără. Tortul e gata și 'n casă se face loc pentru războiu (stative). Printre lucruri, când prindea câte o clipă cu răgaz, neobosită femeie nu-i dă odihnă suveicii. Înălbită ca zăpada, cu mulțumire-și așază valurile de pânză trainică în ladă. Iată se apropie sfânta sărbătoare a învierii Domnului, Paștile

cele frumoase, și buna mama trimite pe toți ai casei, ca să se mărturisească și cuminece. Dar ea cugetă că o zi atât de însemnată trebuie așteptată și cu trupul îmbrăcat în curate haine de sărbătoare. Scoate din ladă valul alb de pânză și potrivindu-le după măsura fiecăruia dintre căsenii săi, croiește haine nouă pe seama tuturora, le coase și împodobește cu bucurie, căci ce nu-i în stare să facă o inimă bună de mamă și soție!

Să ne întoarcem acum cu gândul la a doua mamă, care a uitat să și samente cânepă, n'a tors și n'a țesut, ci a pierdut vremea cu alte lucruri și a stat de vorbă pe la vecine. Ea pânză nu are; dar, în preajma Paștilor se gândește și ea că nu poate rămânea în urma altora, fără poadoabe de sărbătoare. Într'o zi ca 'n alta stă pe capul bărbatului, să-i dea bani, ca să-și cumpere pânză din oraș. Bietul om, ca să scape de gura nevastei în sfârșit se hotărăște să vândă ceva dela casă, bucate — dacă i-au mai rămas, un vițel, o vacă ori altceva, ca să facă rost de parale. Valul de pânză sosește în casă. Dar cine să lucreze hainele? Căci femeia care nu e deprinsă să toarcă și să țesească, nu prea știe nici croi nici coase. Se mai cheltuiește o sumă de parale la cusătoare — și hainele sunt gata.

Sosește ziua luminată a învierii Domnului. Cele două mame, împreună cu toți căsenii lor, purced de des de dimineață la sfânta biserică. Cu ce simțeminte va sta una și cu ce simțeminte va sta cealaltă în fața altarului? Cea dintâiu cu inima împăcată și cu zmerenie va mulțumi lui Dumnezeu că a învednicit-o să ajungă, ea și toți cei scumpi ai ei, acea zi luminată, apoi se va ruga Domnului să le trimită și d'aci înainte darul și ajutorul său cel ceresc. A doua femeie, împodobită cu pene străine va privi cu fudulie în dreapta și 'n stânga, ca să vadă cine o întrece cu hainele și petrecând în asemenea gânduri, nu prea ascultă dumnezeiasca slujbă și cam uită să se roage lui Dumnezeu . . . Slujba se sfârșește, preotul rostește binecuvântarea și lumea iese din biserică, scaldată în lumina soarelui de primăvară. Femeia cea fudulă s'a oprit în drum de vorbă cu o vecină. S'o lăsam în treaba ei și s'o însoțim cu gândul pe mama cea bună, care în casa ei răs-

pândește mulțumirea. bucuria și fericirea ce-i umplu inima...

De încheiere aș mai avea o vorbă: oameni buni, păstrați-vă portul strămoșesc, căci el e de folos pentru noi ca români, pentru bunăstarea și pentru sufletele noastre!

† Protopopul Vasile Damian.

Vrednicul protopop al Zarandului, Vasile Damian a trecut la cele veșnice în clinica din Gluj, unde și-a căutat alinarea suferințelor ce-l mistuiau de un timp încoace. Prin moartea lui, biserica noastră pierde un preot ales, care o vieață întreagă a slujit la altarul Domnului cu credință neprihănită. De câte ori figura lui impunătoare se ridica în corporațiunile noastre bisericesti, știam cu siguranță că planurile și păreriile bune găsească întrânsul un apărător neșovălnic. Pentru iubirea de oameni, blândețea, bunătațea și curățenia simțimentelor sale a fost iubit și stimat de toată

lumea românească, iar poporul pe care l'a păstorit își pusese întrânsul toată încrederea ca într'un adevărat părinte. Iubirea poporului s'a arătat într'un mod strălucit cu prilejul alegerilor pentru dieta din Budapesta, când eram siguri că în cercul părintelui Damian nu poate pune nici un străin piciorul. Luptând cu greutate mari, având să crească o familie număroasă, răposatul în Domnul a găsit totdeauna timp și putere sufletească, ca să se intereseze de afacerile obștești ale neamului pe care îl iubea cu sinceritatea și căldura ce i-o inspira idealismul său netulburat. Nu s'a legat nici când cu inima de bunuri lumești. Astfel când s'a dat preoților congrua, protopopul Damian, nesocotind sarcinile ce-i apăsau umerii, a voit mai bine să n'o primească decât ca, primindu-o, să fie stăngenic în simțămintele și lucrările sale. Această pildă frumoasă de om plin de cinste și vrednicie o lasă în amintirea noastră. Dumnezeu să-l odihnească în lăcașurile dreptilor!

Iuliu Maniu, St. Pop, Goldiș, Nistor, și Junculeț, precum și generalul Presan.

Di Pherekyde locțiitorul lui Brătianu în Consiliu a arătat situația României la Conferința de pace.

Di. Iuliu Maniu a spus apoi cuvântul Ardealului, care este împotriva oricărei știrbiri a cerințelor noastre naționale și contra încălcării neatârării și demnității României.

S'a pus apoi întrebarea dacă România trebuie să iscălească pacea ce i s'a pregătit în Conferință.

Regele, vorbind de jertfele pe care le am făcut în acest război, a avut cuvinte de plină admirație pentru poporul său.

Încheind, a spus că nu știe dacă se va găsi un guvern care să iscălească pacea în felul în care a fost alcătuită.

Înainte de a se sfârși consiliul s'a hotărât ca președinția Consiliului să alcătuiască un comunicat prin care să se arate că s'a hotărât chemarea d-lui Brătianu la București, pentru a raporta în mod amănunțit asupra situației, și a lua parte la sfaturile ce vor avea loc.

Situația guvernului

Toată lumea se întreabă care este situația guvernului? Iată lămuririle ce-am primit:

Nici o hotărâre nu se va lua, în ce privește primirea sau respingerea demisiei guvernului, până ce nu vor sosi la București dnii Ionel Brătianu și Take Ionescu. E foarte de crezut ca ei să sosească împreună, Miercuri 18 Iunie.

Până atunci miniștrii vor continua să poarte mai departe afacerile.

Un amănunt

Știrile dela Paris s'au încrucișat cu hotărârea dela București. În momentul când consiliul de miniștrii decisese rechemarea d-lui Brătianu, acesta vestise la Paris că trebuie să plece la București pentru a-și întreba soții.

Interesant e că odată cu dl Brătianu a fost rechemată și întreaga noastră delegație la conferința păcii.

Care este situația României?

Hotărârea sfatului ministrilor. — Satorirea hotarelor României. — Nici regele, nici miniștrii nu iscălesc contractul. — Întoarcerea prim-ministrului Brătianu.

Cu mare încordare toată suflarea românească așteaptă sosirea veștilor dela Paris. Veștile vin, nu-i vorbă, dar unele spun una, iar altele alta și omul nu știe ce să mai creadă. Când că am câștigat Bănatul, când că am pierdut o parte din el, când că, antania ne iubeste, când că nu prea vrea să știe de dorințele noastre. În chipul acesta nici una nu pare a răspunde pe deplin adevărului. Mărul de ciartă, în jurul căruia se învârtă vorba și supărarea, este Bănatul, aceasta este odată știut, de toată lumea. Pentru câștigarea lui întreagă se dă lupta, deoarece nu ne-am putea învoi odată cu capul să știm că atâția Români neaosi să ajungă sub stăpânirea sârbească. De aici clocotul și fierberea de pretutindeni și pentru aceasta s'au ținut atâtea adunări de protestare în cuprinsul întregii României. Pentru luminarea cetitorilor, iată cum se înfățișează situația României în timpul de față:

Sâmbăta trecută la 14 Iunie s'a ținut un sfat de miniștrii la București, luând parte și regele, pentru ca să se cerceteze starea lucrurilor. Niște telegrame venite dela Paris spuneau anume, că sfatul celor 5 învățați cari statoresc hotarele României, urmează cu lucrul mai departe. Au și statorit chiar granițele viitoare și le-a adus la cunoștința prim-ministrului Brătianu, care n'a vrut să iscălească însă contractul, zicând că așteaptă să vadă ce vor zice și ceilalți miniștrii din România...

Din aceste telegrame se vede că s'au statorit hotarele României, și că ar mai avea să-și spună cuvântul și cei din București. Dealfel toți Români sunt una și nu lasă ca drepturile noastre să fie știrbite. Sfatul ministrilor s'a ținut în chipul următor:

Miniștrii s'au adunat la Cotroceni (lângă București) la ora 11.20 și pe lângă miniștrii din regat au luat parte și domni

cul lor: Buza, Lungesti, Ocoliușul mic, Vîdolmul, cu spinarea lui aspră de deal întoarsă în stânga și cu casele rărîte, sămănate pe delușoare pline de verdeață, întocmai ca niște mogâldețe. Arieșul a îngălbenit, cu apele lui moi, mălai, amestecate cu scursurile murdare ale șteampurilor în cari se macină aurul. La dreapta răsare Ocoliușul mare, iar priponit de stâncile de var își desfășoară brațele comunele Lunca și Sălciua cu casele lor purtând coperișe țuguiate de paie și rotunde ca niște uriașe mușuroaie de furnici...

Automobilele se opresc în biruitoare strigăte de veselie. Poporul în frunte cu preoții, dorește să se înfățișeze înaintea suveranilor pentru ca să-și talmăcească simțămintele de recunoștință. Dealungul drumului, pe dreapta, sunt înșiruite femeile cu frumoasele lor cretințe de culoare portocalie, iar pe stânga bărbații mândrii, voinici, cu privirile cutezătoare. Femeile îmbie reginei un minunat costum național, pe care-l primește cu toată dragostea. În sunetul clopotelor bisericii trase de sărbătoare automobilele se îndreaptă apoi către Bistra.

Sus pe poarta de biruință, împodobită cu neliniștită frunză verde de mestecenii și cu ramuri de brad, este scris cu litere luminoase:

Dumnezeu cu voi și noi toți cu voi!

Preoții întimpină pe regele și regina în odăjdii cu crucea și evangelia.

FOIȘOARĂ

Primirea Regelui și Reginei în Ardeal. Pe valea Arieșului.

După parastasul dela Turda automobilele regale și cele cari le însoțeau o luară spre munți. Arieșul, pe prundișul căruia se preling uneori firicele subțiri de aur, se zvârcolește la stânga drumului, înspumându-se și învârtindu-se. Trecem prin Mischia, lângă cheia Turzii, un sătuleț risipit pe dealuri ca o turmă de mioare golașe, răsărite din valurile Arieșului. Uneori suntem așa de aproape de țârmurii acestei ape cu scipiri de oțel, încât ne pare că am urca pe valurile lui.

Automobilele zboară prin Ornești-Șomfalău, cu bisericuța pe deal ca o căciulă mocănească. Poporul a ieșit spre întâmpinarea suveranilor în vestimente de sărbătoare, cu flori, cu strigăte de bucurie, cu toată dragostea. Iată și Varfalău, satul unde s'a născut marele binefăcător al neamului nostru: Moldovănuț. Drumul se tot strămtoarează, înghemuindu-se pe sub stânci prețipite, acoperite de rugină. Vin apoi pe rând, răsărind de pe la cotituri, frumoasele țargușoare și sate de munte, cu tot ferme-

Este una din privescările cele mai mărețe. Departe în zare munții își desvelesc sinii de stâncă asemenea unor uriași din basme. Suveranii se amestecă printre popor grăind aproape cu fieștecăre în parte, mângându-i, sărutând copiii, întinzând cu o dragoste nețărmurită amândouă mâinile fieștecăruia, care vrea să se apropie de ei și să-i privească. Pe'n cetul lumea își uită sfiala, uită deosebiriile de rang, uită strălucirea de soare ce împrejmuște tronurile împărătești, și își spun păreriile, dorințele, simțămintele deschis și fără de nici o rușine. O legătură trainică și vie ne încheagă între inima ei, a mamei, a crăiesei cu ochii de cicoare și între inimile lor, sărmanele lor inimi obidite, calde și pline de iubire. Și legăturile acestea înfăptuite în cele câteva clipe de popas petrecute în mijlocul poporului, au devenit atât de trainice și de duioase, încât la plecarea Suveranilor, mulțimea aceea de lume încălzită la vederea împăratului și împărătesei lor, despre cari visa ascultând firul poveștilor cu crai și mândre crăiesse, n'a putut să nu izbucnească în lacrimi. Și lacrimile acestea erau lacrimile bucuriei și ale fericirii nemăsurate pe cari un popor le varsă arareori în istoria desnădejdelor și biruințelor sale...

Automobilele regale luară acum drumul Câmpenilor.

I. Broșu.

Vesti din lumea întreagă.

Isbucnirea contrarevoluției în Ungaria.

Se vestește din Viena că în Ungaria bolșevicilor a izbucnit cu putere contrarevoluția. Peste 36 orașe iau parte în luptă. Comisarii poporului unguresc au fost alungați pretutindeni și au fost aduse din nou autoritățile vechi. Contrarevoluția a fost organizată în Muraszombat.

Cum vrea Germania să încheie pace?

Se știe că nemții nu sunt mulțumiți cu condițiile grele pe cari i le-a pus Antanta. Iată cari sunt, după o notă oficială germană, contrapropunerilor delegației germane la conferința păcii:

Germania primește reducerea armatei sale la 100.000 oameni, se imbie să dezarmeze vasele mari de război, dar cere să păstreze un număr oarecare de vase de comerț.

Pretinde să nu-i fie schimbate granițele, fără să se întrebe mai întâi populația, fapt pe care Germania îl cere mai ales pentru Silezia, Prusia orientală și din apus, pentru Memel și Danzig.

Primește ca Danzigul să fie port liber; Vistula pentru toate neamurile.

Cere ca înțelegerea să-și retragă trupele din teritoriile ocupate în patru luni după încheierea contractului.

Cere să fie primită în societatea națiunilor și să primească o mică îndreptățire și asupra fostelor sale colonii.

E învoită să dea mai ales Franței, Belgiei despăgubiri; declară că va plăti 20 miliarde mărci în 1926, — din care va plăti o sumă anuală, dar totalul nu va putea să treacă de 100 miliarde.

Germanii nu voiesc să predea pe Kaiser ca și pe celelalte persoane, arătate ca răspunzătoare de războiu. Propune că-i face să iasă în fața unui tribunal alcătuit din ambele părți luptătoare. Tribunalul ar fi prezidat de un judecător dintr-o țară neutră.

Este întrebarea acum dacă Antanta se va învoi să primească rugarea Germaniei ori nu? Zilele viitoare se va vedea.

Helferich contra propunerii germane.

În gazeta „Kreuzzeitung“ fostul secretar de stat Helferich se împotrivesc cu tărie propunerii germane de a plăti 100 miliarde mărci în aur. Helferich declară: 100 miliarde înseamnă suma împărțită a capitalului fundamental și ale capitalelor tuturor societăților cu garanție limitată; suma încincită a tuturor căilor ferate germane cu toate trenurile, instalațiile și toate vagoanele și aproape suma completă a averii supușă dăjdiei socotită înainte de războiu în Prusia.

România nemulțumită.

Protestul României la Paris împotriva faptului că ea n'a fost încunoștințată mai înainte despre contractul de pace cu Austria a rămas fără rezultat. Adăsurile la contractul cu Austria a fost înfățișate delegației austriace, fără nici o schimbare, neluându-se în seamă nota dlui Brătianu. După aceasta dl Brătianu a trimis o scrisoare către Clemenceau, în care comunică că delegația primește tratatul cu Austria însă cu anumite întrebări. Clemenceau a în-

trebat pe dl Brătianu, că ce vrea să spună prin aceste două cuvinte; înseamnă aceasta neiscălirea tratatului? Dl Brătianu a spus că nu va da răspuns la această întrebare până nu se va sfătui cu Consiliul de miniștri din București.

Înteruperea sfătuirilor cu Ungaria.

Gazeta Wiener Zeitung scrie că trimișii antantei au întrerupt sfătuirile cu comuniștii maghiari. Printre tratative principale cerință era ca guvernul comunist să predea guvernarea. Rezultatele de până acum au fost trimise la Paris. Kun Bela și consoții lui nu sunt învoși de a preda guvernarea din mână. Se crede că antanta va întrebuița puterea armată pentru a rupe bolșevismul și va da ordin aliaților mici să atace din toate părțile și să ocupe Budapesta. Este cu puțință ca și garda albă din Seghedin să lupte alături.

Aliații trimit un ultimatul lui Bela Kun.

Căpitanul de marină Freeman, șeful misiunii aliaților a trimis o poruncă guvernului Bela Kun, cerându-i ca în 72 ore să demisioneze. În caz contrar, aliații vor lua cele mai aspre măsuri contra Ungarie.

Adunarea sârbilor în Timișoara.

Biroul de presă jugoslav din Timișoara scrie că în acel oraș s'a ținut Lunea trecută adunarea de protestare a sârbilor, în care s'a luat ținută împotriva cerințelor românești cu privire la Bănat, și s'a primit un protest, prin care se cere guvernului jugoslav ca să ia ținută energică în conferința de pace, iar în caz contrar să nu iscălească pacea.

Prințului Alexandu i-s'a trimis o telegramă, cerându-i să nu îngăduiască retragerea trupelor sârbești din Timișoara, și dacă e nevoie să împedecă aceasta cu armele.

RĂVAȘUL SĂPTĂMÂNII

Sibiu 22 Iunie 1919.

Cătră abonați și cetitori. Cu mari greutate și jertfe de bani și muncă fără de preget ne reușește să ținem gazeta și să dăm cetitorilor noștri toate informațiile pe cari le socotim de trebuință. Spre dureră și nemulțumirea noastră însă trebuie să spunem, că fără de-a ști pricina adevărată, posta nu primește bani să-i ducă din loc în loc și astfel nici nouă de șapte luni de zile nu ne-a mai sosit nici un abonament. Astfel am fost siliți să tipărim foaia pe cheltuielile noastre numai pentruca abonații vechi să știe ce se petrece în lume și cum se alcătuieste România-Mare. Dar deoarece cheltuielile se urcă mereu, pentru de-a face puțină economie, și din pricina lipsei grozave de hârtie, ne-am hotărât că până vor începe abonamentele să ne sosească, să tipărim gazeta numai pe 4 pagini. Facem lucrul acesta cu multă părere de rău, dar împrejurările ne silesc și nu putem altfel. Indată însă ce

treburile se vor regula, ne întoarcem iarăș la forma cea veche și vom scoate foaia pe 8 pagini ca și în trecut. Avem toată nădejdea că suntem înțeleși pe deplin de fiecare om pentru ce-am făcut micșorarea gazetei. Și totdeodată suntem încredințați, că la deschiderea postei nu va fi un singur abonant, care să nu ne trimeată abonamentul, chiar și aceia cari n'au primit tocmai regulat gazeta, deoarece posta este de vină și nu noi, cari o tipărim și o trimitem în toată rânduiala.

Redacția și administrația
„GAZETEI POPORULUI“

M. S. Regele va vizita Bucovina și Basarabia. M. S. Regele va pleca la 28 Iunie ca să viziteze orașele principale din Bucovina și Basarabia.

În vechiul Regat al României se țin mari adunări — aproape în toate orașele, pentru câștigarea Bănătului.

Dela congresul de pace. Împotriva tuturor așteptărilor predarea notei cu contractul de pace delegaților austrieci s'a amânat. Amânarea se datorește pășirii d-lui I. Brătianu, care a cerut în numele statelor mici, ca și ei să studieze pacea ca Austria ca și cei mai mari și mai interesați. Aceste contracte se zice că conțin 800.000 de cuvinte. O parte din ele s'au predat delegaților Duminecă d. m. cu îndatorirea ca în restimp de 15 zile să le cerceteze și să-și aducă observările în scris.

Trimițătorii de epistole închise sunt rugați în propriul lor interes, să nu lipească plicurile. — Prin lipirea plicurilor se îngreunează censurarea și se întârzie trimiteria epistolelor.

„Greșeli cari se răsbună.“ Sub acest titlu, un preot din Săliște publică un duios articol în „Telegraful Român“, ca să „desaprobe din toată puterea“ dările de seamă din gazeta noastră în chestia celebrei „zonă culturale“. E un glas răslet, care s'a perdut din armonia manifestată de întreagă preoțimea noastră în congresul ei dela Sibiu. Dacă ar fi aprofundat nișel titlul articolului, ar fi găsit cari anume „greșeli se răsbună“. Noi îi recomandăm să cetească actele trimise în chestia școlilor din poreclita „zonă culturală“ din partea sătenilor noștri, ca să imprumute din ele criteriile morale de aprețiere. În cazul acesta n'ar scobori fondul lucrului la o manieră de tactică gazetărească, pentru a nu descoperi poporului o stare de lucruri pe care o cunoștea și aștepta reparație.

Îndreptare. În unele gazete din Sibiu s'a strecurat o greșală. Anume o depeșă a biroului jugoslav din Timișoara trimisă prin mijlocirea biroului nostru a fost publicată fără a se arăta izvorul ei. Astfel lumea a putut să creadă că la resortul nostru de finanțe s'a dat o nouă ordinațiune prin care publicul este obligat a primi bancnotele de 25 și 200 coraane. Pentru lămurirea publicului ținem să îndreptăm această greșală și să-l facem luător de seamă că din partea Consiliului Dirigent nu s'a luat o astfel de măsură și că prin urmare cu privira la bancnotele numite rămâne în vigoare ordinațiunea dată mai înainte.

Daruri regale. M. Sa Regele a binevoit să dăruiească pentru săraci următoarele sume: Oraşului Sibiu lei 20.000, Careii mari lei 3000, Făgăraş lei 3000, Bistriţa lei 5000, Alba-Iulia 5000, Blaj lei 3000, Turda lei 3000, Cluj lei 10.000, Oraşea mare lei 10.000. În total suma de 52.000 lei

Binefăcătorul D. Ionescu. La Brăila, a murit bogătaşul Dumitru Ionescu, care şi-a lăsat toată averea, în afară de vre-o patru sute de mii de lei date pe seama rudelor, oraşului său natal, în care s'a născut ca băiat sărac, în care a trăit, a muncit şi s'a îmbogăţit şi în care a şi murit.

Averea se ridică la peste trei milioane de lei.

Testamentul, făcut pe la 1910 şi tipărit acum cu îngrijirea primăriei, este un model de gânduri înalte şi de simţăminte duioase româneşti.

Răposatul D. Ionescu era născut din părinţi transilvăneni.

Pierderile României în războiu. După constatările făcute până acum sunt: 300 mii morţi, dintre cari 240 mii morţi pe câmpul de luptă şi în spitale militare, iar 60.000 morţi în captivitate. Mai sunt şi 20.000 invalizi, adevăraţi schimonosiţi. Numărul acestora nu s'a stabilit, cercetările nefiind încă sfârşite. Prin pierderile suferite de populaţia civilă în urma bombardamentelor, a crimelor comise de inamic şi a boalelor aduse de războiu numărul morţilor se ridică la cifra de 449.360.

Dela Banca Austro-Ungară şi bancnotele false de 25 coroane. În circulaţiune s'au ivit bancnote de câte 25 coroane, cari nu sunt emise de Banca Austro-Ungară, ci sunt nişte falsificate, pe cari Banca Austro-Ungară nu le primeşte nici ca plăţi, nici pentru schimb. Se alege atenţiunea publicului să nu primiască ast-fel de bancnote.

Bancnotele false de 25 coroane se pot recunoaşte din următoarele semne: Cifrele dela numerotarea cu serie şi număr sunt tipărite cu un caracter mai mare pe falsificate decât pe bancnotele veritabile; al doilea designarea seriei prin numeri de câte patru cifre poartă pe falsificate la început cifra 3, câtă vreme bancnotele veritabile au ca primă cifră din serie cifra 1; în sfârşit de pe dosul falsificatelor lipseşte liniatura ondulantă; care se găseşte pe bancnotele veritabile.

O mamă sălbătăcită. Poliţia de stat din Sibiu ne roagă să publicăm următoarele: În 6 Iunie s'a aflat pe un mormânt în cimitierul lutheran vechiu din loc o fetiţă în faşă, în etatea de 3 săptămâni şi a fost dată azilului de copii din loc. La fetiţă era o ţidulă nesubscrisă, care spune, că e botezată copila pe numele Mărioara Popescu şi că e de religiune gr. or. Sa dovedit că în 6 Iunie a fost o femeie cam de 20 ani, în costum naţional din Regatul vechiu la azilul de copii şi a cerut primirea fetiţei în azil. Cererea a fost refuzată, adevărat nu a fost împlinită. Publicul e rugat a încunoştiinţa poliţia în caz, ca ar afla date referitoare la părinţii copilei.

Greva dela uzinele de gaz. şi electricitate şi a funcţionarilor C. F. R. a încetat. Acordul între minister, mehanici şi lucrătorii din atelierele c. f. r. a fost stabilit. Cerinţele funcţionarilor s'au îndeplinit. Cu ziua de 15 Iunie a început circulaţia trenurilor.

Pentru cei cari merg ia Ocna. Avem onoare a Vă încunoştiinţa, ca pentru circulaţiunea între Sibiu şi Ocna Sibului nu este lipsa de bilet de liberă circulaţie sau de legitimaţie de călătorie, fiind între aceste puncte libera circulaţia cu trenul cât şi cu trăsura.

O judecată dreaptă. Vineri seara urma să fie la Iaşi prima reprezentaţie teatrală a d-nei Mărioara Voiculescu. Studenţimea ieşană însă s'a împotrivit reprezentaţiei. Au fost înştiinţate autorităţile care învoindu-se cu direcţia teatrului au oprit reprezentaţia.

Studenţii au luat această hotărâre din pricina ţinutei potrivnice Românilor a d-nei Voiculescu în timpul ocupaţiei României de nemţi.

Oare cântăreaţa noastră din Ardeal, care a dat concerte în cele mai triste vremuri prin cari am putut trece, cu scopul de-a aduce foloase societăţii ungureşti botezată „Pro Transilvania“, ce avea menirea să ne stărpească, nu va păţi tot aşa la o încercare de a-şi arăta glasul?

Un strigăt de ajutor al evreilor de peste Nistru. În ţinutul Râşcov s'a alcătuit un manifest de cătră preoţii jidoveşti de peste Nistru, iar în ţinuturile dintre Kamienez şi Râbniţa de cătră toţi rabinii şi evreii din regiunea Samatovica până la Rezina, având următorul conţinut:

„Noi fraţilor vă rugăm fiind toţi de o lege şi cum pe voi Dumnezeu v'a ajutat să aveţi un stăpân care vă apără viaţa şi şi zilele voastre dela Nistru până la Mare şi nu ştiţi de nici o frică, iar la noi se aude în tot ceasul că se ucid sute şi mii de suflete mici şi mari de bandele bolşeviste în oraşe şi sate, pentru aceasta vă rugăm pe Dv. să întreveniţi cu toţii şi să rugaţi cu lacrimi în ochi stăpânirea voastră să i se facă milă de noi a ne ajuta cu ce va putea şi cum veţi auzi ţipete şi ajutor să ne salvaţi“.

Acest apel este în legătură cu svonul că la Kamienez trupele galiţiene ar fi organizat măceluri printre evrei. De fapt în acea localitate au fost executaţi numai câţiva evrei, unii pentru că au aruncat bombe asupra trupelor galiţiene, iar alţii pentru că făceau parte din comitetul bolşevic.

Svonul despre ucideri de jidovi în mare nu se întăreşte.

Bulgarii se linguşesc. Gazetele bulgăreşti se ocupă mult cu lupta româno-sârbă şi sprijineşte întru toate punctul de vedere al Românilor, recunoscând dreptul nostru de stăpânire asupra întregului Banat.

Regele Petru pe moarte. Principele moştenitor al Serbiei a plecat la insula Corfu spre a cerceta pe regele Petru care se află acolo bolnav. Starea Regelui Petru s'a înrăutăţit într-atâta încât se crede că zilele lui sunt numărâte.

Un furt la legaţia română din Paris. Ostaşii români, foşti prizonieri în Germania, cari acum ţin pază la legaţia noastră din Paris, au aflat, că lăcrilele mobilelor dela legaţie au fost sparte, iar podelele acoperite de plicuri. Dl ministru Antonescu a declarat, că e vorba numai de un furt de mică însemnătate, căci documentele diplomatice sunt în siguranţă, iar banii sunt depuşi la

bănci. E vorba numai de nişte scrisori. Cercetarea s'a început şi continuă cu mare interes.

Câtă armată va putea ţine România? Consiliul celor patru mari sfetnici dela Paris, prin contractul făcut cu Austria au cerut ca Polonia să ţină în viitor o armată de 80.000 oameni, Ceho-Slovacia şi România 50.000 oameni, iar Jugo-Slavii 40.000.

Un hoţ de ungar. Comisarul Fényes din Budapesta a fost arestat de autorităţile austriace, tocmai pe când voia s'o şterpelească în streinăătate, ducând cu sine o sumă de 42 milioane cor. — Bolşevicii din Ungaria, precum se vede, voesc să ducă terişoara lor la sapă de lemn.

Curaj nemaipomenit. Locotenentul Lockler a încercat şi reuşit să sară dintr'un aeroplan în altul, pe când amândouă se aflau la o ameţitoare înălţime.

El a eşit din scaunul în care şedea în cel dintăiu aeroplan şi s'a suit pe o aripă, apoi pe când al doilea aeroplan se afla în dreptul celui dintăi dar mai jos, el a sărit pe aripa celui de desubt ca şi când ar fi sărit de pe o şură. Locotenentul a sfârşit călătoria cu al doilea aeroplan dându-se jos nevătămat.

Procesul răzcoalei dela Târgul Eted. Curtea Marţială a diviziei I-a de vânători a condamnat la moarte, pe Piroška Lajos, Elekes Denes, Gyorfı Karoly, Iacob Daniel, Moldovan Ianoş şi Szep Istras, învinovaţi de a fi luat parte la rebeliunea izbucnită împotriva jandarmilor români din Târgul Eted, cu care prilej doi jandarmi au fost omorâţi.

Afară de cei numiţi mai sus, au mai fost condamnaţi încă opt dintre acuzaţi la muncă silnică pe viaţă şi pe 10 şi 5 ani.

Chip potrivit. D. Gérard fostul ambasador al Statelor-Unite în germania, a sfârşit de curând alcătuirea unui chip de cinematografie intitulat: „Băgaţi de seamă“, şi care înfăţişează darea în judecată a Kaizerului Wilhelm. Acesta este păzit în tot timpul judecăţii de un soldat francez, unul englez şi unul american. Martorii sunt femei şi copii din nordul Franţei şi al Belgiei. Filmul acesta va fi reprezentat în principalele oraşe din Statele-Unite.

General bulgar pedepsit. Tribunalul militar din Sofia a condamnat pe generalul bulgar Tantiloff la cinci ani închisoare şi o pedeapsă de 875.000 leva.

Numitul general pe timpul ocupaţiei era comandant la Bucureşti şi în această calitate a săvârşit nenumărate abuzuri.

Aviz.

Banca Generală de Asigurare având în vedere aglomeraţia dela cassierile băncilor de credit, a decis să primească bani spre stampilare.

179 1-1

Dau instructie

în împletitul dantelelor de „Brüssel“ şi primesc şi reparături la dantelele acestea.

Paulina Kopecsky Piaţa mare Nr. 11 etajul I, uşa 1.

175 1-2